

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԳՈՒՄ 10 ՀԱՅՏԵՄԲԵՐ

Հնդկաստանի ապստամբութեան վրայօր Պոմպայի լրագիրներուն առաջ լուրերը մինչեւ սեպտեմբերի 5/17 կը հասնին եւ արդէն շատր հեռագրական ծածկով ծանօթ են մեզի եւ նախընթաց թիւերնու մէջ հրատարակած:

Համարը զօրակաւ օգոստ. 4/16ին իր իննիւրդ յաջորդութիւնը բաւժաւ ապրտամբները հաղածելով Պիթուրի մօտ բռնած ամուր դիրքերէն ուրիկար դիմադրութիւն մը ըրին իրեն: Պատերազմէն հաջորդ զօրքաւ եւ հոն օգնական զօրքերու հապաս Լուքսովի մէջ պաշարեալ անգղիական զօրաց օգնութեան երթալու համար:

Եպստամբները կատարեալ յարձակում մը ըրին Լուքսովի վրայ, բայց մեծ կորուստով եւ քաշկեցան: Պաշարեալ անգղիացի զօրքերը արիւրար իրենց բռնած դիրքերը կը պաշտպանեն:

Օրթում զօրակաւ օգնական զօրքերով Եւսահպատ հասաւ օգոստ. 19ին, եւ 21ին Քամբուր Կապուրի:

Տինարօրի ապստամբները անգամ մըն ալ յաջողեցան Էյր հաղարտութեան Սաւերամի մօտ, եւ կը ջանան Տէշի երթալու:

Տէշիի առջեւ բանակեալ անգղիացւոց զօրքերը յարձակողական պատերազմի սկսան օգոստ. 14/26ին: Եւթօլըն զօրակաւ Կուստիֆուրի մէջ ապրտամբները զարկաւ, եւ անոնց 13 թիւն զանօթն ու բոլոր կարասին առաւ:

Ենգղիացւոց ապառաժ պաշարման թնդանօթները լատ. սեպտ. 1ին Տէշի կը հասնին եւ ան ժամանակը անգղիացիք քաղաքին վրայ պիտի յարձակին:

Եւրպէն ծամբայ ելող անգղիական զօրաց խումբ մը Եւթուրի մէջ ապրտամբներու դռնի մը զարկաւ ջրուեց՝ երկու հոգի կործնեցնելով:

Ֆերէզօրօրի մէջ հոգիի հեծկաղօրաց 10 կորուր գունդը ապստամբեցաւ եւ Եւթուրի անուն իր ծեր հրամանատարն ապանեց:

Բէշավուրի մէջ ալ հոգիի հետեւ ախազօրաց գունդ մը ապստամբեցաւ օգոստ. 16/28ին, բայց զինուորներէն շատր բռնեցնեցան եւ հրացանով պիտի սպաննելին:

Նիւրքի մէջ ալ ձիււոր զօրաց մէկ մասը ապստամբեցան օգոստ. 9/21ին, բայց իրենց զինքին առնովեցան:

Ժուտուրի ապստամբեալ զօրքերը Եւթարապատի վրայ քաղցին: Բայց Եւթարապատի վրայ քաղցին: Բայց Եւթարապատի վրայ քաղցին:

սերապատէն անգղիացիք զօրք հանեցին անոնց ծածկուն կորելու համար:

Օւթուրի զօրաց գունդ մը Բիլ նաւապատէն առաջնորդութեամբը Եւթարապատ իրերիցաւ քաղաքին պահպանութիւնը ընելու:

Ութի ապստամբները Եւթարապատ ու Պէնարէս քաղաքները ձեռք անցունելու կը ջանան, ապա համար յիշեալ երկու քաղաքները ամբողջութեամբ զինուորական զօրքով զբաղեցան:

Պէնարէսի անկանոն զօրաց մէկ գունդը օգոստ. 14ին ապստամբեցաւ Պանկուրի մէջ:

Պէնարէսի բնիկ հետեւեալ զօրաց 55 կորուր գունդին զինքին առնովեցան օգոստ. 10ին Պաղիւրի մէջ:

Բազմաթիւ անգղիական զօրաց գունդեր Պաղիւրէն գետի Եւթարապատ կ'երթան:

Չինաստանի անգղիական լիազօր եւ ընտելեալ լրագիր Էյն օգոստ. 21ին Պաղիւրէն մեկնեցաւ Տոնկ-Քոնկ երթալու համար:

Սուհարէի ամբողջ խաղաղութեամբ անցաւ բոլոր Հնդկաստանի մէջ:

Սաւարանի եւ Պոմպայի կուսակալութիւնները խաղաղ են: Նոյնպէս Բենգալի կուսակալութիւնը: Սինդի-Հնդկաստան եւ Պոնտիքընտի երկրին ալ խաղաղ են:

Ենգղիական Սինդի-Հնդկաստանի Քամբուրի օգոստ. 15 թիւով գրգռեալ մաս մը կը հրատարակէ, որուն մէջ հետեւեալ լուրերը կը կարդանք:

Եւթարապատի Քամբուր մօտաւ անհար կը Լուքսովի դժբաղդ պահպան զօրքերուն օգնութիւնը ընել:

Գողը Ութի երկիրը զինք առած է մեզի դէմ: 50 եւ թիւերու 60 հազար կանանուր եւ անկանոն զօրք հազարաւոր զինեալ զինուորներու հետ եւ հետեւին 25 թնդանօթ ունենալով երկրին ամեն մէկ մասնաշաղկ տարածութիւնը կը վեճեն մեր բուռ մը մարդոց հետ որ հեւանդութեամբ, վերաւորելով եւ մեռնելով օր ըստ օրէ կը նուազեն եւ ընդամենը 1000 հոգիներ աւելի լին հիմա:

Սեր կրած չափազանց աշխատանքները եւ կարօտութիւնները կէս գարի չի վեր Հնդկաստանի մէջ անանուած բան է: Երեւ շարքի մէջ աւելի ժամանակ մէկ մը սաստիկ տաքով մէկը սաստիկ անձրեւներով ծածկալ կը քաղցին, ժամանակ ժամանակ հնդկացի գլուղ մը միայն ապստամբ ունենալով:

Սեր կրած չափազանց մէջ 1300 եւ բոլորքը Համար զօրակալին առաջնորդութեամբը 11000 հոգիի զօրաց յաջորդեցին, որոնք զօրաւոր պատնէշներու ետեւը անբացած էին, եւ անոնցմէ 60 թնդա-

նօթ առին: Եւթարապատ 100 հոգի կորսնցունցին մեռած ու վերաւոր բաց չի բօլեալով մեռածներէն:

Թաւալութեամբ իւր հոգի. 1 թնդուր մէջ հետեւեալ տողերը կը հրատարակէ:

«Բենգալի ժողովուրդը հաւատարմութիւնն այնչափ հաստատուն է, որ ասոնցմէ 30,000 մարդ զինուորութեան կը գրվի: Պիւրի Սերտարը անձնամաւորաց եղաւ անգղիացւոց՝ երթալու եւ ապստամբներուն դէմ պատերազմելու համար: Բենգալի ուրիշ Ութաւ մըն ալ կը յորդորէ ժողովուրդը որ անգղիացւոց օգնութիւնը ընեն:

«Պաղիւրի բնակիչները Հնդկաստանի անգղիական իշխանութեան աղերսագիր մը առին, որով կը խնդրեն որ քաղաքը պաշարման վիճակի մէջ գրվի:»

Ենգղիական Սինդի-Հնդկաստանի Քամբուրի օգոստ. 15 թիւով գրգռեալ մաս մը կը հրատարակէ, որուն մէջ հետեւեալ լուրերը կը կարդանք: Եւթարապատի Քամբուր մօտաւ անհար կը Լուքսովի դժբաղդ պահպան զօրքերուն օգնութիւնը ընել:

Գողը Ութի երկիրը զինք առած է մեզի դէմ: 50 եւ թիւերու 60 հազար կանանուր եւ անկանոն զօրք հազարաւոր զինեալ զինուորներու հետ եւ հետեւին 25 թնդանօթ ունենալով երկրին ամեն մէկ մասնաշաղկ տարածութիւնը կը վեճեն մեր բուռ մը մարդոց հետ որ հեւանդութեամբ, վերաւորելով եւ մեռնելով օր ըստ օրէ կը նուազեն եւ ընդամենը 1000 հոգիներ աւելի լին հիմա:

Սեր կրած չափազանց աշխատանքները եւ կարօտութիւնները կէս գարի չի վեր Հնդկաստանի մէջ անանուած բան է: Երեւ շարքի մէջ աւելի ժամանակ մէկ մը սաստիկ տաքով մէկը սաստիկ անձրեւներով ծածկալ կը քաղցին, ժամանակ ժամանակ հնդկացի գլուղ մը միայն ապստամբ ունենալով:

Սեր կրած չափազանց մէջ 1300 եւ բոլորքը Համար զօրակալին առաջնորդութեամբը 11000 հոգիի զօրաց յաջորդեցին, որոնք զօրաւոր պատնէշներու ետեւը անբացած էին, եւ անոնցմէ 60 թնդա-

րազմ հրատարակէ:

Եւթարապատի Քամբուր մօտաւ անհար կը Լուքսովի դժբաղդ պահպան զօրքերուն օգնութիւնը ընել:

«Թնդանօթի Քամբուր մօտաւ անհար կը Լուքսովի դժբաղդ պահպան զօրքերուն օգնութիւնը ընել:»

Գողը Ութի երկիրը զինք առած է մեզի դէմ: 50 եւ թիւերու 60 հազար կանանուր եւ անկանոն զօրք հազարաւոր զինեալ զինուորներու հետ եւ հետեւին 25 թնդանօթ ունենալով երկրին ամեն մէկ մասնաշաղկ տարածութիւնը կը վեճեն մեր բուռ մը մարդոց հետ որ հեւանդութեամբ, վերաւորելով եւ մեռնելով օր ըստ օրէ կը նուազեն եւ ընդամենը 1000 հոգիներ աւելի լին հիմա:

Սեր կրած չափազանց աշխատանքները եւ կարօտութիւնները կէս գարի չի վեր Հնդկաստանի մէջ անանուած բան է: Երեւ շարքի մէջ աւելի ժամանակ մէկ մը սաստիկ տաքով մէկը սաստիկ անձրեւներով ծածկալ կը քաղցին, ժամանակ ժամանակ հնդկացի գլուղ մը միայն ապստամբ ունենալով:

Սեր կրած չափազանց մէջ 1300 եւ բոլորքը Համար զօրակալին առաջնորդութեամբը 11000 հոգիի զօրաց յաջորդեցին, որոնք զօրաւոր պատնէշներու ետեւը անբացած էին, եւ անոնցմէ 60 թնդա-

Սեր կրած չափազանց մէջ 1300 եւ բոլորքը Համար զօրակալին առաջնորդութեամբը 11000 հոգիի զօրաց յաջորդեցին, որոնք զօրաւոր պատնէշներու ետեւը անբացած էին, եւ անոնցմէ 60 թնդա-

Սեր կրած չափազանց մէջ 1300 եւ բոլորքը Համար զօրակալին առաջնորդութեամբը 11000 հոգիի զօրաց յաջորդեցին, որոնք զօրաւոր պատնէշներու ետեւը անբացած էին, եւ անոնցմէ 60 թնդա-

առաջին թիվն ու գերադասելի ծանցակցութեան
զուգումը ընկնել, պատկերները յայտ-
նեն ու սուրբ գրոց յայտնեալ կրօնք մը
պարտական խոստովանել: Այս Ժա-
նաւակն առաջ տարաբարձիք բողոքա-
կաններէն ո՞վ որ հասարակաց ուսման
դպրոց բանար, կամ առանձին տան մէջ
աղօթոց դաստառ ու թիւն ընէր, ոչ միայն
իր դպրոցը՝ ձեռքէն պիտի առնուէր, այլ
եւ 40 լիւրայ ալ պիտի վճարէր, երեք ամիս
ալ բանաւորութիւն: Այնքան մինչեւ որ եւ
պիտիւրաւն հրամանագիր չունենար ու
Լեզգիոց եկեղեցւոյն հետ բողոքովն
համակարծիք ըլլալը իր կողմէն չեյայտ-
նէր, օրինաւոր կերպով իշխանութիւն
ունեցած չէր համարուէր գաղտնի բանա-
լու կամ դատաւորութիւն ընելու:»,

«Այլ Երջակէն 1828 թին Լեզգիոց
մէջ ու երբեք օրինաց երկուքն ալ եւ
առնուեցան յարաբերութեան բնու-
թեան ու իրարմէն երբեք չեղանք ու
չեղանք:»

Այս վերջի հատուածին մէջ պարտա-
կանութեամբ բողոքականաց մէջ ալ 50 էն ա-
ն իրենց հետ, աղաւթի, քաղաքական ու իրա-
ւունքներու հետեւեալներէն նշանաւոր ան-
ձինք եղան, որոց անունները հոս յիշելը
երկար ըլլալուն, կը հրաւիրենք Լեզգի-
ոց խմբագիրը եւ իրենց քարոզիչները որ
մեր հեղինակին 135 եւ 136 երեսները
մէկ անգամ աչքէ անցունեն, ու մէկը կը
բաւականանանք անոնց մէջէն թուովն
եկեղեցականին հետեւեալ հատուածը
միայն թարգմանելով վերջացնել:

«Առեւելեան Վրի ժամանակ եղած
խառնութիւնը՝ այս երկրին եկեղեցական
իրաց վիճակին մէջ նոր կարգ մը մտնող:
Տարակարծիք ըստած բողոքականաց այն
մեծ մասին վերաբերեալ խնդիրները նոր
կերպարանք մը առին: Աստուածաբանու-
թեան մէջ նոր խնդիրներ երեւան ելան
քննուելու, նոր աղանդներ բուսան, եւ
յետագայ ամեն նոր թագաւորութեան
մէջ նորանոր փոքրեր եղան իրենց աշ-
խարհէն բաժնետէսներէն ընդհանրապէս
զայն աւելի ամուր հիմնուելու վրայ հաս-
տատուելու: Այս անցքերը շատ օգտակար
են քաղաքացիներէն բաժնետէսաց ու հաւա-
քարներութիւն ունեն մարդկային մտք, իրեն-
ցէ փոքրիկիւններէն, իրենց ծննդավայրէն
յաւաքարներէն, ու աղաւթի երկուքն-
պարտականութեան հետ:»

ՄԱՐԺԱԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԱՐԺ

Թիֆլիզէն արժանաշարք Վրիգո-
րիկ աղան Մամիկոնեան մեղի լուր կու-
տայ թէ Վրեւադաւոր Տ. Սարգիս Գա-
լաթեանց Լըբ կողմից Թիֆլիզի
Հայոց առաջնորդ անուանելով՝ սեպտեմբեր
8 ին Թիֆլիզի հասեր է Սուրբ Լեզգի-
ան, եւ իր առաջնորդական բարձր պաշ-
տօնը վարելու սկսել է ի մեծ զոհութիւն
Թիֆլիզի բարեկեցիկ հայ ժողովուրդէն,
որոնք մեծ յոյս ունին այս ուսումնասիր
հոգեւոր հովուին խնամքը ուսման եւ կը-
թութեան օրըստօրէ ծաղկելու տեսնե-
լու իրենց ընդարձակ եւ բազմաճառ դա-
ւառին հայ ժողովուրդը մէջ:

Յիշեալ Վրիգորիկ աղան լուր կու-
տայ նաեւ մեղի, թէ Թիֆլիզի հայ եկե-
ղեցականներէն արժանապատիւ Տ. Սա-
փանտա Սանգիւնեանց գիտնական քա-
հանայն՝ յառաջիկայ 1858 յունվար
1 էն սկսեալ շարքի մասն լրագիր մը պի-
տի հրատարակել Սեպտեմբեր անու-
նով, որուն նիւթը պիտի ըլլայ քաղա-
քական եւ բանասիրական լուրեր հա-
տարակիւ աշխարհաբանութեան: Յիշ-

եալ լրագրին տարեկան զինք պիտի բլայ
6 քառագոյն:

Լեզգիոց կիրակի եւ երկուշաբթի օ-
րերը (սեպտ. 29 եւ 30) մեծապատիւ
Սուրբ Ստեփան Սարգիսեան ազգային
Սուրբ Փրկիչ հիւանդանոցին մէջ պա-
տըմարեալ բոլոր խղճալեաց եւ կար-
տեղաց առատան եւ իրիկուան հային եւ
կերպարներուն ծախքը վճարելու հա-
մեցաւ:

Մեծապատիւ ամիրային այս Լաւ-
աւածահաճոյ բարեգործութիւնը հիւան-
դանոցին բոլոր խղճալեաց ստիժ եղաւ
Ջորմուանց օրհնարանութիւնէն ըն-
լու իւր պատուական կենաց երկարու-
թեանը եւ աղնուտոհմ գերդաստանին
յամայր բարօրութեանը համար:

ՆԵՐՏԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Այսօր կայսերական հրամանաւ՝
Բարձրագոյն Բեկիւս փաշան մեծ
Կապըքս անուանեցաւ փոխանակ բարձ-
րագոյն Սուրբաթա փաշային:

Սահմափայլ Բիգա փաշան պատե-
րազմի պաշտօնեաց անուանեցաւ փոխ-
անակ փաշա: Մէհմետ Բիւշա փաշային:

Սահմափայլ Ահմետ Ֆէթհի փա-
շան թիւղանօթարանի վերաւանուց ան-
ուանեցաւ փոխանակ փաշա: Սարգիս փա-
շային որ կայսերական անձնապահ զօրաց
սպարապետ անուանեցաւ:

ԽԱՐՏ ԼՈՒՐԵՐ

Օգոստոսի 1-ին երկուշաբթի օրը
թիւ օրը իր բարձրացելու թիւսը պատ-
եց թիւղանօթարանի նախօրէ վերաւա-
նուց փոխափայլ Ահմետ Ֆէթհի փա-
շան:

— Լեզգիոց շաբթու յանդուգն
աւազակութեան փորձը եղաւ թարա-
պիս:

Սարտեհայի դեսպանը քանի մը օր
առաջ երկր կը թարապիսի վերի փողո-
ցը փորձով բռնած ամարանոցէն, եւ տա-
նը տէրը ձեռքը հոն երթալու նստելու
վրայ ըլլալով՝ մէջը խորտակ մը արհա-
պան գրեւ էր: Ինչիւնը խորտակելու դուր-
սի պատու հանձնարու կողմէն ձայն լսե-
լով արթնացաւ: Եղաւ կանգնեցաւ ու
լուսնի լուսովը քանի մը մարդ տեսաւ
տանը առջեւ ձեռքներէն վրայ: Օհնք
չունենալով, սկսաւ ամուր ձայնով իր
ընկերները որդիութիւն կանգնելու հար-
ձեցնելու համար թէ ինքը միտակ չէ:
Այս հանրը յաջողեցաւ: Եւ աղաները
կարծելով թէ բազմաթիւ իրաւաթիւնը
կան իրենց դէմ, ձգեցին փախան:

Չորս օր ետքը նոյն գողերը կրկին
թէ ստուգելով տանը մէջ մէկ խրուա-
թէն աւելի մարդ չգտնելով, անցեալ
հինգշաբթի գիշեր նորէն տունը մտնե-
լու փորձ րօն երեսնին մրտաժող: Այս
անգամ խրուաթը պէտք եղած զոհուեց
թիւսները ձեռք առած ու զենեակ հր-
կարգը շարքործներէն մէկը պատու հա-
նին առջեւ գալով ներս մտնելու փորձ
պիտի ընէր, խրուաթը ներսէն հրացան
մը գարգեց անոր երեսին: Վրացիները
արթնացան, եւ մօտակայ տան մը մէջէն
կինը տանեալէ մարդ համբերէր որ նա-
ւահանգիստ լինելու փողոցն ի վար կը
փախչէր եղեր: Հըջակայ տաներուն բը-
նակները անոնց հետեւէն ինկրէն գե-
տին փաղած արիւններէն իրենց հետքը
գտնելով՝ բայց քիչ մը հեռուն շատը
արիւն փաղած տեղ մը կայ եղեր, ուր կե-
րեւ թէ վերաւորեալ աւազակը տկա-

րանալով ինկր է, եւ ընկրը վրայէն
տարեւին:

Այս աւազակաց խուճար կրկին որ
գտնազան աղջիկ մաղաղեց բաղկացած է
որովհետեւ փախած ժամանակին յո-
նարէն, տաճիկէն, խաղիկէն եւ գաղ-
ղիկէն կը խօսին եղեր:

Տեսնութիւնը կը փնտրէ այս շարա-
գործները՝ որոց կեղծութիւն Ստեփան կը
կարծէր:

— Լեզգիոց հինգշաբթի իրիկուն
ժամը տան եւ մէկին միջոցները մայրա-
քաղաքին նաւահանգստին մէջ ուսաց
ընկերութեան շողեւանի՝ ժողովրդ յոյն
մաւաւանի մը ծովը ինկաւ, եւ մինչեւ
որ զինքը հանելու համար օգնութեան
գաղթէր, մարդը անբերելով եղաւ շուրին
մէջ: Սոյն միջոցին Վրացի նաւարար-
ներէն մէկը անկէց անցնելով, անմիջա-
պէս հրաման ըրաւ իր նաւակարներուն որ
մարդուն ինկած տեղը երթան. եւ նա-
ւուն ձանկաւ որ ձողովը (գանձա) ծովուն
մէջը խառնել ապով մարդը բռնել վեր
հանել տուաւ անգղայ փնտրի մէջ, եւ ան-
միջապէս ուսաց շողեւան տարին:

Հոգեւորին մէջ բժիշկ չգտնելու
բժշկը կանգնել տուին Յիշեալ բժիշկու-
սաց շողեւանը երթալով տեսաւ որ մարդը
զինկար կանգնել եւ խղճով իր կեանք
հասեր է: Իսկայն վար առնել տուաւ եւ
հանձնարել օգնութիւններով յաջող-
ցաւ քանկա կենդանացնելու:

Հետեւեալ առաւ օտուէ յոյն բող-
ովին աւազակացած էր:

«Ահա աստիք բան է, կրտէ Բե-
ռօն լրագիրը, որ ուսաց շողեւանի
մը մէջ հեղձուցեալները զինկար կանկն-
կեցած շուրը դուրս բերելու համար: Ա-
սիկայ բժշկելու պատճառանք զանոնք
մեղցնելու միջոցն է:»

— Պրուսայէն սեպտ. 30 թուով
հետեւեալ լուրերը կը գրեն:

«Կայսերական բարեխնամ կառավա-
րութիւնը տեսնելով թիւսն բողոքական-
ութեան մէջ ընկելը նոր կարգադրութեանց
աւազին փորձը Պրուսայի գաւառին վրայ
ընկելու վրայ, Բարձրագոյն Վրացի պաշ-
տօնաւորներէն Սուրհի պէյը հոս խը-
կեց կայսերական բարձր հրովարտաւոր
մը:

Ըստոյ 14 ին այս հրովարտողը հա-
ղիսի կարգաւորեցաւ բաղնիքի ժողո-
վորեան ներկայութեամբ: Օստաղուն
աղագաց զենաւորները խուճար իւր մը սպի-
տակազգեստ մանկունքներով հանդիսի
Նախադիւր հրապարակը գաղթին կայ-
սերական հրովարտական ընկերացմանը ներ-
կայ դարձրին: Եւ արդար թիւսն սկսած
ժամանակը 21 թիւղանօթ արձակվեցաւ:

«Հրովարտողը Պրուսայի ժողովու-
րոց հանդատութեանն ու բարեկեցու-
թեանը վերաբերեալ զանազան բարեբար
անօրէնութիւններ ընկելէ հետեւ, կը հը-
րամայէ նաեւ նոր մարդահամար մը ընել
Պրուսայի մէջ, բանտերը բարեկարգել,
ձանադարհները շինել, եւ այլն:

«Հրովարտական կարգաւորելուն հե-
տեւեալ օրը չորս յանձնարարական ժո-
ղով կարգաւորեցաւ, որոնք քաղաքը չորս
թաղի բաժնելով՝ սկսան բնակիչներուն
անուանները եւ անոնց ատոյտները տու-
մարի մը մէջ արձանագրելու: Յետոյ
ժողովներ (մէջքի) կարգուեալ ձեռք գա-
րովեցաւ: Պրուսայի նախահանգին (Վաղա)
Սուրհի արիւններուն ժողովը արդէն կազմ-
վեցաւ: Այս ժողովին մէջ 4 հայ, 4 յոյն
եւ 1 հրեայ կայ: մնացածներն ալ Տաճիկ
են. ընդ ամենը 10 հոգի:

«Միւս նահանգներուն ժողովն
ալ կարգաւորու վրայ են:

«Պրուսայի գաւառը չորս նահանգ
բաժնովեցաւ: Պրուսա, Լեզգիոց, Վրացի,
Սաւանիս եւ Եւրոպայի: Վրացի
նահանգներուն կառավարութեան պաշ-
տօնաւորներուն մեծ մասը արդէն ընտ-
րովեցան:

«Պրուսական մեծ ժողովը վերա-
հաստատվեցաւ իր պաշտօնին մէջ: Նոյն
պէս առեւտրական տեսանք ու խառնա-
կանը:

«Մեծ ժողովին մէջ այսուհետեւ
յոյն անգամ մը պիտի նստի: Հայոց եւ
հոնաց առաջնորդները իրենց ժողովուրդ-
կանը վերաբերեալ խնդիրներուն մէջ ժո-
ղովը պիտի երթան նստին ու իրենց կար-
ծիքը պիտի խօսին: Հրացաններն ալ ի-
րենց աղջիկ վերաբերեալ գործ մը պա-
տահաճ ժամանակը իրաւունք պիտի ու-
նենան իրենց աղջակիցներէն մէկը հոն
կրկնելու:

«Բոլոր ժողովուրդը կը յուսաց որ
կայսերական հրովարտական այս բարե-
նօրէնութիւնները խիստ օգտակար ար-
դիւններ պիտի ունենայ իրենց համար:
Թէ որ ճշդիւ ի գործ զրկեն:»

— Սպարաքաղաքի Ժողովուրդը
գիրն հետեւեալ տարեկան լուրերը կուտայ
Մուշի վրայ:

«Մուշէն սեպտ. 13/25 թուով գրե-
ված նամակները մանրամասն տեղեկու-
թիւններ կուտան նոյն գաւառին քրիս-
տոնեաց գեղերուն դէմ: Վերաբերունը
բաժնով թիւսներուն վրայ օր:

«Վրացիները Պրուսայի Վրացի
գեղին մէջ մզկիթ մը շինել ուզելով,
իրենց գլխաւորներուն մէկուն հարցու-
ցած ժամանակին՝ պատասխան տուաւ
իրենց թէ մզկիթին հիմը երկու քրիս-
տոնեաց քահանայի զինուն զոյ պահեալ է
զրկել: Ասոր վրայ, խուճար մը զենեակ
քրիստ Կարկիսի գեղէն Մուղան-Կարկի
անունով մէկուն առաջնորդութեամբ
Վրացի գեղին վրայ երթալով, Վրիգոր
անուանը քահանայն եւ անոր երկրորդը
(ուրիշ քահանայը) բռնեցին ու զուլ-
նին կտրեցին:»

Տարակայ չունինք որ կայսերական
բարեխնամ եւ մարդասէր կառավարու-
թիւնը քրիստոնէութեան ըրած այս օրինակ
յանդուգն բարարարութիւնները անպա-
սիժ չթողուր:

— Հնդկաստանի ապստամբութեան
զոհ եղող անգղիացեաց ընտանեացը օգ-
նելու համար ստորագրութիւնները կը
շարունակեն մարաթաղաքի մէջ:

Ստորագրութեան տեղին են Պէյ-
օղլու անգղիացեաց հիւպատոսարանը, Օս-
մանեան պալատն եւ անոր վերակացունե-
րուն գրասենեակները, Տրեթնոր Հոյնա-
տի եւ Տրեթնոր Սարկի տունը, Օթէլ
ՏԵՆԻՆԵԹԷՆ, եւ Վալաթիա Վ. Սաւա-
րայի փաճառատունը:

— Վանուրի եղերէն եկած լուրերը կը
ծանուցանեն թէ սեպտ. 28 ին օրը Սուր-
նայի բերանը սաստիկ փոթորիկ մը ելե-
լով, հոն դանդաղ 40 նաւէն ութըցա-
մաքը ինկր խորտակել են:

— Միւր նախընթաց թիւերուն մէ-
կուն մէջ ծանուցելը թէ Լուսնի տան
Տրիպոլայ մէջ խառնութիւն մը ելել է:

Մայիսի Բաշաբաշի լրագիրը նոյն
քաղաքէն զրկած նամակաւ մը հետեւ-
եալ լուրերը կուտայ նոյն ծանուցեալ խը-
ռովութեան վրայ:

«Վալայի Նէսիմ» անուն հրեայ մը
խաղող գներ էր, քանի մը արտը տղայը

ԱՌԵՏՑՐԱԿԱՆ

4 ՊՕԼԻՍ 10 ՀԱՅՏԵՄԲԵՐ

ՄԵՆԻՓԵԼՈՒԹԱՆՅՈՒՆ ԳԻՆԵՐԸ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՆ 133 ՂԱՌՈՒՅԻ

ՀԱՆՈՒՆԼՈՂ

Լայն	Խաճր	Գն	Խաճր
2 - - - - -	17	Սաճր	20 . 22
" " "	20	"	" 20 . 22
Խաճր	"	Սաճր	24 . 26
" " "	"	" Խաճր	29 . 30
6 - - - - -	"	"	30 . 35
2 Խաճր	"	"	38 . 40
Խաճր	"	Սաճր	30 . 32
6 - - - - -	"	"	36 . 38
2 " 24	2-րդ	"	27 . 29
Խաճր	"	"	29 . 31
5 - - - - -	"	"	33 . 35
Խաճր	"	" Խաճր	32 . 34
6 - - - - -	"	"	35 . 36
Խաճր	"	Սաճր	26 73 . 75
6 - - - - -	"	"	75 . 80

ԱՌԵՏՑՐԱԿԱՆ ԳԻՆԵՐԸ

Լայն	Խաճր	Լայն	Գն
2 - - - - -	24	3 Խաճր	22 .
" " "	"	5 " Խաճր	39 .
" " "	"	6 " " Խաճր	44 . 45
" " "	"	7 Խաճր	47 . 49
" " "	"	" Խաճր	58 . 60
Խաճր	36	6 Խաճր	43 .
" " "	"	"	45
" " "	"	8 " " Խաճր	48 . 50
5 " "	"	9 " " Խաճր	55 .
" " "	"	11 " " Խաճր	68 . 70
7 " 28	"	"	91 . 93
Խաճր 36	11	Խաճր	78 . 80
Խաճր	"	6 1/2 Խաճր	55 . 65

ԱՌԵՏՑՐԱԿԱՆ ԳԻՆԵՐԸ

Լայն	Խաճր	Գն
5 - - - - -	12	Խաճր 28 . 32
" " "	"	" Խաճր 40 . 60
2 Խաճր	24	" Խաճր 50 . 52

9 - - - - -	"	Պաշտ " Բէ	30 . 32
" " "	"	Խա " "	30 . 32
" " "	"	" Խաճր " "	60 . 65
" " "	"	" Խաճր " "	65 . 75
" " "	"	" Խաճր " "	90 . 95
Խաճր 38	Վաճր	" Խաճր " "	55 . 65
" " "	"	" Խաճր " "	65 . 75
6 - - - - -	"	"	95 . 110
Խաճր 40	Սաճր	" Խաճր " "	45 . 100
" " "	"	" Խաճր " "	70 . 80
5 - - - - -	"	"	90 . 100
6 " "	"	"	110 . 120
Խաճր 37	" Խաճր	" Խաճր " "	50 . 55
2 - - - - -	24 Սաճր	" Խաճր " "	38 . 24
27 " "	" Սաճր	" " "	3 " 3
6 - - - - -	Վաճր	" " "	4
" " "	"	" " "	"
Խաճր Խաճր	"	" " "	"

ՀԱՌԱՐԱՆ ԴԱՆՈՒՆԼՈՂ

Լայն	Խաճր	Գն
10 Խաճր	8-12 Խաճր	16 .
" " "	8-18 " "	16 .
" " "	12-18 " "	17 .
" " "	16-19 " "	18 .
" " "	20- " "	19 .

Խաճր Խաճր

Լայն	Խաճր	Գն
7 - - - - -	28 Խաճր	34 . 35
" " "	" Խաճր	46 . 48
" " "	22 Խաճր	100 . 110
2 " 10	Պաշտ Խաճր	12 . 1
" " "	" Խաճր	16 . 20
Խաճր Խաճր	" Խաճր	"

Լայն	Խաճր	Գն
10 Խաճր	5	"
9 " "	"	4 .
" Խաճր	"	3 3
8 " "	"	3 .
2 2 Խաճր	"	55 . 56
" Խաճր	"	50 . 52
" Խաճր	"	38 . 40

ԱՐԲՏԻՐ

3-րէն Անարարէն Խաճր Բէն-ը

" Բաճր	" " 30 31
" Խաճր	" " "
" Խաճր	" " 40 45
" Խաճր	" " 80
" Բաճր	" " 30 . 31
Խաճր Խաճր	" 21
" Խաճր	" 12 20
Խաճր Բաճր	" 12 20
Խաճր Խաճր	3
" Խաճր	" 2 20
Խաճր Խաճր	" 3 30

Պաշտ Խաճր